

Gánóczy Sándor

Római katolikus pap, a filozófia és a teológia doktora, egyetemi tanár, jeles Kálvin-szakértő. 1928. december 12-én született Budapesten. 1939-től 1947-ig a Széchenyi István állami gimnázium diákja, majd 1947–1949 között a Központi Szeminárium növendékeként filozófiai tanulmányokat folytat a Pázmány Péter Tudományegyetem Hittudományi Karán.

1949–1953-ig a Párizsi Főegyházmegye szemináriumának növendéke. 1953. október 9-én pappá szentelik Párizsban. 1959–1961 között káplán Arcueil-ben, majd a Mission Catholique Hongroise de Paris egyik lelkésze. 1955-től két éven keresztül az Institut Catholique de Paris főiskolán tanul, ahol 1957. november 30-án licenciátusi fokozatot szerez. 1961–1963-ig a római Gregoriana egyetem hallgatója, ahol 1963. június 17-én doktorál. 1964-ben az Yves Congar által vezetett „Unam Sanctam” sorozatban jelenik meg doktori értekezése, melynek címe: *Calvin, théologien de l'Église et du ministère*. 1963 és 1965 között ösztöndíjasként kutatómunkát folytat a Mainz-i Institut für Europäische Geschichte keretében. Az itt végzett kutatások eredményét *Le jeune Calvin. Genèse et évolution de sa vocation réformatrice* címmel jelenteti meg 1966-ban.

1965-ben francia állampolgárságot kap. 1965–1966 között asszisztens a Tübingeni Egyetem Katolikus Hittudományi Karán. 1967-ben magántanári képesítést szerez (habilitáció) dogmatika és ökumenikus teológia szakokra a Münsteri Egyetem Katolikus Hittudományi Karán. 1967–1971-ig tanár a párizsi Institut Catholique-on és egyben a Münsteri Egyetemen. A francia *Centre National de la Recherche Scientifique* kutatója.

1968. június 6-án kinevezik a vatikáni Keresztény Egység Titkárságának tanácsadójává. 1969. június 17-én a Sorbonne-on doktori címet szerez filozófiából (*Ecole Pratique des Hautes Etudes*). A Würzburgi Egyetem Hittudományi Karán az egyik dogmatikai tanszék vezetője 1972–1996 között. 1974-től 1983-ig a Deutsche Forschungsgemeinschaft kutatója (Kálvin-kutatás).

1982-ben a genfi, 1990-ben a budapesti Károli Gáspár Református Egyetem avatja díszdoktorává. 1996 óta professor emeritus, kutató, szabad előadó, több könyv és tanulmány szerzője. Nyomtatásban megjelent közel 30 önálló kötete mellett számos neves szerzővel közösen írt munkát publikált. Több száz folyóiratcikk és lexikoncímszó, valamint adalék- és forrásmunka köthető a nevéhez.

Publikációk

Válogatás

1. *Calvin, théologien de l'Église et du Ministère*, Paris, Cerf 1964.
2. *Le jeune Calvin, Genèse et évolution de sa vocation réformatrice*, Wiesbaden, Steiner 1966. (Angol ford. 1987).
3. *Calvin et Vatican II. L'Église servante*, Paris, Cerf 1968.
4. *Ecclesia ministrans. Dienende Kirche und kirchlicher Dienst bei Calvin*, Freiburg i. Br., Herder 1968.
5. *La Bibliothèque de l'Académie de Calvin*, Genève, Droz 1969.
6. *Devenir chrétien, essai sur l'historicité de l'existence chrétienne*, Paris, Cerf 1973. (Angol ford. 1984).
7. *Ökumenische Kirchengeschichte 2, Mittelalter und Reformation*. (kiad. R. Kottje és B. Möller), Mainz–München, Grünewald-Kaiser 1973, ³1983, Calvin und der Calvinismus 366–408.

8. *Sprechen von Gott in heutiger Gesellschaft. Weiterentwicklung der «Politischen Theologie»*, Freiburg, Herder 1974. (Olasz ford. 1980).
9. *Der schöpferische Mensch und die Schöpfung Gottes*, Mainz, Grünewald 1976. (Francia ford. 1979; lengyel ford. 1982).
10. *Einführung in die katholische Sakramentenlehre*, Darmstadt, Wissenschaftliche Buchgesellschaft 1979, ³1991. (Angol ford 1984; francia ford. 1984; magyar ford. 2006).
11. *Az Egyház, Róma*, TKK 1980, Teológiai Vázlatok IV/7, Budapest, Szent István Társulat, 1983.
12. (Közösen Johannes Schmidtel) *Schöpfung und Kreativität*, Düsseldorf, Patmos 1980.
13. (Közösen Klaus Müllerrel) *Calvins handschriftliche Annotationen zu Chrysostomus*, Wiesbaden, Steiner 1981.
14. (Közösen Stefan Schelldel) *Herrschaft, Tugend, Vorsehung. Hermeneutische Deutung und Veröffentlichung handschriftlicher Annotationen Calvins zu sieben Senecatragödien und der Pharsalia Lucans*, Wiesbaden, Steiner 1982.
15. (Közösen Stefan Schelldel) *Die Hermeneutik Calvins, Geistesgeschichtliche Voraussetzungen und Grundzüge*, Wiesbaden, Steiner 1983. (Magyar ford. Budapest 1997).
16. *Einführung in die Dogmatik*, Darmstadt, Wissenschaftliche Buchgesellschaft 1983.
17. *Schöpfungslehre*, Düsseldorf, Patmos 1983, ²1987. (Olasz ford. 1985, ²1992).
18. *Dieu, grâce pour le monde*, Paris, Desclée 1986. (Olasz ford. 1988).
19. *Lexikon der Katholischen Dogmatik* (kiadta W. Beinert), Freiburg i. Br., Herder 1987, ²1988: 40 cikk a teremtetésről. (Olasz ford. 1990, spanyol ford. 1990, angol ford. 1995, magyar ford. 2004).
20. *Aus seiner Fülle haben wir alle empfangen. Grundriss der Gnadenlehre*, Düsseldorf, Patmos 1989. (Spanyol ford. 1991).
21. *Suche nach Gott auf den Wegen der Natur. Theologie, Mystik, Naturwissenschaften. Ein kritischer Versuch*, Düsseldorf, Patmos 1992. (Olasz ford. 1987; francia ford. 1995).
22. *Liebe als Prinzip der Theologie. Gesammelte Studien*, Würzburg, Echter 1994.
23. *Schöpfungslehre*, in: *Glaubenszugänge. Lehrbuch der Katholischen Dogmatik*, I. kötet, Paderborn, Schöningh 1995, 362–495 (Lengyel ford. 1999).
24. *Chaos, Zufall, Schöpfungsglaube*, Mainz, Grünewald 1995.
25. *Unendliche Weiten. Naturwissenschaftliches Weltbild und christlicher Glaube*, Freiburg i. Br., Herder 1998. (Portugál ford. 2005).
26. *Valósághermeneutika és bibliaértelmezés*, Budapest, Hermeneutikai Kutatóközpont 1999.
27. *Der dreieinige Schöpfer. Trinitätstheologie und Synergie*, Darmstadt, Wissenschaftliche Buchgesellschaft 2001. (Olasz ford. 2003; spanyol ford. 2005).
28. *La Trinité créatrice. Synergie en théologie*, Paris, Cerf 2003.
29. *Bevezetés a katolikus szentségtanba*, Pannonhalma, Bencés Kiadó 2006.
30. *Christianisme et neurosciences. Pour une théologie de l'animal humain*, Paris, Odile Jacob 2008.